

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr.
Félévre 2 . 50 . Egy szám ára 12 kr.

Külföldön az év folytatásán minden hónap elején
lelet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-UTCZA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknek árlengedős adataik.

Bélyegdíj minden bejelentésért 30 kr.

Észrevételek.

E lapok mult heti számában megjelent „Itélet” című czikk néhány pontjára óhajtok egypár észrevételt tenni.

Igaz, hogy kellemetlen és kényes dolog ezen szomorúan tanulságos ügy bolygatása, de ha már benne vagyunk, a vele való foglalkozás nem teszi azt bántóbbá s hátha a jövőben követendő eljárásunkra lesz is némi hatása?

Czikkiró a tömeg, t. i. a reform. egyház tagjai megtévedésének tartja, hogy a most túlszigorú itélettel sujtott lelkész választotta meg, s hogy ennek megakadályozására nem tömörült az intelligens osztály: hibának tartja.

De hát miként választhatja meg az a tömeg a lelkészt? Ugy hogy azt a zsinati törvényt, mely a szabadválasztást jónak látta megsemmisíteni, járszalagján vonszolta, mert a tömeg éretlen? Mert a tömeg nem tudja minéki jó és rossz? Mert annak a szabadválasztás éles kés volt, melyet maga ellen fordíthatott? Tehát arra volt szükség az éretlen népre, hogy a bőlesek tanácsa összeüljön s kiválasszon három olyat, a kiknek ha bármelyike lesz is megválasztva, abban teljesen megnyugodhat? Mert hát az a kandidáló bizottság se elhamarkodva, se könnyelműen, se részrehajlóan, se érdekből nem ajánl lelkészt az egyháznak, hanem kiválasztja a pályázók közül a három legjobb papot s az egyiket úgy, mint a másikat ajánlja?

Ki hát a hibás, az-e, a ki — éretlen lévén — jóhiszeműleg választott, vagy az-e, ki jól megfontolva ajánlott s az által az illetőkre nézve mintegy kezeséget vállalt el?

Határozatlan ki merem mondani, hogy a mi népünk — a most elveszített szabadválasztási jogának birtokában — soha, de sohasem gondolt volna a most kandidáltak egyikére sem, hanem fényes egyházára való tekintetből meghívott volna a megürült szőszékre egy országos

nevű papot, a mint tette ezt a multban is mindég, mikor arra szüksége és alkalma volt, minden járszalag nélkül a saját maga esze után és büszkeségéből is. És még a maga esze után élt és működött, tudna-e valaki a multból a mostanihoz hasonló esetet? Nem, mert a nép nem volt soha olyan éretlen, hogy ne tudta volna megkülönböztetni a rosszat a jótól, hát ha eddig megtudta, megtudná az most is, mert szomorú dolog volna, ha azt tapasztalnánk, hogy a mi derék kálvinista népünk visszafelé fejlődik vizzályára és meghazudtolására a természet törvényének.

Hogy most klasszifikálják a papokat s a szerint ajánlják megválasztásra: azt elhisszük, és ez a legnagyobb baj. Hát hogyan osztályozza a pap a papot? igaz, hogy azt mondja a közmondás, „farkas-farkast nem eszik”, de ez a jó egyetértés csak addig tart, míg az erősebb farkas akarja s anak érdeke mást nem kíván. De az is furcsa ebben az osztályozásban, hogy e mellett egy káplán se lehet kandidálva, míg pap van pályázó s így a nagyobb jóvedelmű egyházakban káplánok lelkészekké nem lehetnek, mert ha már osztályozás van, abban az első helyet eloglalják a papok, már pedig alig híhetjük, hogy azok között ne volnának olyanok, kik ezekkel ne mérköznének? De eltékvintve ezektől, az ismertebb nevű önértékes lelkészek, a kiknek biztos állásuk van, pályázhatnak-e s kitéhetik-e magukat egy bukás eshetőségének az egy által elidegeníthetik-e maguktól azon gyülekezetek, a melyben tényleg működnek? Ezt nem fogja megtenni egyik se. Hol van hát az előnye a szabadválasztás felett a kandidációznak?

A lelkészeket — kevés kivétellel — meg szokta unni az újabb után vágyó közönség, ha már az életalkonya feléveznek; ez megtörtént eddig is, erre példát is tudnánk felhozni; ha már most megunták eddig, mennyivel inkább megunták ezután, mert igaz,

hogy most is maga választja, de nem a sok közül a kit akar, de a három ajánlott közül azt, a kivel legkevésbé ellenszenvezik, vagy a ki ellen a három közül legkevésbé kifogása van; de nem választhatja azt a kit szeret, becsül s a kire az az egyház is, a melyben működik, féltékeny.

Hogy a nálunk előfordult szomorú esethez hasonló esetek ismétlődni fognak másutt is: ez meggyőződésünk; mert ki tartja így magának a papot, a kit csak kénytelenségből választott meg? mert hogy a papgyalázás sportszerűen üzessék: ehez nem kell sem vétek, sem bűn, csak egy csekély emberi gyarlóság, a melyben pedig egyikünk sem szűkölködik.

Igaz, hogy az első bíróság itélete a lelkészt, — a ki pedig felekezeti érdekeiben oly sokat tett, hogy e tekintetben azok, a kik most gyűlölik s megítélik, ha minden akaratukat s tehetségeiket összevetik, sem mérközhetnek vele, de nem tett talán egy pap sem az országban, — hivatalvesztéssel sujtotta, de hátha másként gondolkodik a felső bíróság és hoz olyan ítéletet, hogy az egyház tartozik fizetni egy adminisztrator jóvedelmét, a mostani lelkész pedig a functióktól eltiltva megtartja a stolajvedelmeket, kivéve a többi papi javadalmakat. Hogy ez bekövetkezhetsé: ez ellen senkisé nem lehet meggyőződve, akkor aztán, az egyháznak lesz ilyenem nem remélt kiadása is.

Várjuk be hát a hozandó ítéletet s ha az csakugyan szintén ilyen kérelhetetlen szigorú lesz, mint az első volt, akkor nézzünk pap után, de akkor folyamodjunk egyházunk értelmes előjáróhoz, hogy a néppel egyetértve kérje és vigye keresztül annak a kandidálását, a kiből előre közös akarattal megnyugszunk, mert e nélkül ugyan minden emberi gyarlóságtól nem papot kell a kandidáló bizottságnak találni, a kivel mi megérjük és a ki közöttünk szép hívatásának élve, nyugodtan megélhet. cs.

Az ópiumról és annak mivélődestörténeti szerepéről.

— W. J. Tol. —
(Folytatás és vége.)

Mily fogalma volt a chinaiaknak az angolokról és általában a nyugati népekről, kiderült Lu — az ég fának, mert ez a rendes czime a fejedelmeknek — minisztere jelentéséből. „A f. é. (1834) 6. hónapjában érkezett hajón Kantonból egy barbárnök: Lord Napier. — (Napier szándékosan két oly jeggyel van írva, a mely annyit jelent mint „gaz-ember”). — Ez az ember — folytatja Lu — azt állítja, miszerint 6 oly ezébből jött Kantonba, hogy itt az angolok ügyeit megvizsgálja és vezesse... De az említett barbár nem boesította maga elé a „Hang”-okat, hanem a város kapui előtt megjelenve, eléggé szentelenül, nekem, főispán miniszterének kívánt egy irást átadni. A levélben kívül oly stylum és czimet használt, a milyen csak egyenrangú személyek szokásos, ezen kívül — nevéstéges — e közt lehetett érthetően olvasni: Ja-Jung-kur, azaz: Nagy-Britaniaország... Hogy nevezett barbár főnök bir-e csakugyan valami ranggal, nem volt kipuntható, de feltéve is, hogy igen, még sem szabad annak felséged tisztviselőjével úgy közlekedni, mint magával egyenrangival. Megfontolván továbbá, miszerint nevezett barbár, belátás és mivéltséget nélkülözve csak inémt jött ide egy a civilizáción kívül fekvő országból; hogy először lépett a „földvirágának” földjére és így a birodalom fölött törvényeit nem ismeri, tudattam vele mindazon szabványokat, a melyeket az idegeneknek követniök kell. De a kereskedők azt jelentették, miszerint a barbárnök és szabályokat nem fogja megtartani. Bár belátom, miszerint ez ember több ízben már eléggé világosan tanúsította rosszakaratát és megátalkodottságát, mégis tekintettel arra, hogy e nemzet királyi mindkét tiszteletteljes és engedelmesen viselték magokat; gyöngéd részvét által vezetve a kereskedők iránt, és reményelve, hogy az igazság meg fogja törni bestialis kevélységét, nem láttam szükségesnek kényszerközhöz folyamodni. De ez mind hiába volt: a barbár főnök a Hong által kibocsátott válaszatot félretette és át sem olvasta.

Az angolok haderejére nézve nyilatkozva, így folytatja jelentését. „Együttel 3-szor tanakodtam Ki-vel, felséged miniszterével és mindketten azon meggyőződésre jutottunk, miszerint az angol nép erőszakos természetű és hogy egészen hajói erejében

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Madách Imre a külföldön.

(Folytatás.)

II.

„Az ember tragédiájá”-nak nevezte el művét, melyet drámai formába öntött. De a mi nem a szó közönséges értelmében vett dráma. A hármasság szabálya nincs megtartva benne, rég elmúlt és még el nem érkezett időkben is játszik a darab, nincsen benne tulajdonképen sem tér, sem idő. Az embert kezdetétől végéig, multjában, jelenében és jövőjében rajzolni, bemutatni tragikus sorsát, ez Madách művének czéja.

Régóta uralkodik három alak a költészetben: Ahasverus, Don Juan és Faust. E három név mindenikéhez határozott fogalom fűződik; mindenik ez alakok közül határozott szellemi tulajdonok personificiója. Faustban a csillapítatlan tudásvágyat és kétértelmű, Don Juanban a féktelen, kiélgéhetetlen érzéki élvágyat, Ahasverusban az örökké bolygó nyugalmatlanoságot látjuk és halálvágyát az olyan embernek, ki mindenkit meghalni lát maga körül, de neki magának tovább kell élnie. Madách darabja a három elem összevegyítése; ő nem keresi a három különböző típus között az ellentétet, hanem inkább az érintkezés, a megegyezés pontját. Melyik az az általános emberi vonás, melyet túlzásában képviselnek? Mennyiben rejteget minden em-

ber szívében valamicskét ama tulajdonokból, melyeknek megtestesülései ama típus, melyek éppen kizárólagos és egyedülálló voltak általhatnak reánk, ragadnak meg bennünket?

Tulajdonképen kettő az a kérdés, melyet Madách magának fölvet: mi az ember: és mi az ember sorsa; eszköze vagy teremtettye, ura vagy rabszolgája-e a körülményeknek? Nem egy kornak vagy egyének bűneit és eszményeit, nem, minden idők bűneit és eszményeit, még meg sem született nemzedékek szendergő szereimét és bánatát, szóval az összes és teljes emberiséget mutatja be nekünk Madách.

Már Grabbe német drámaíró, a ki a sok között szintén feldolgozta a Faust-mondát, új momentumot vitt abba, Faust és Don Juan alakját egygyé forrasztván; tehát a mindent tudni akaró és a mindent kiélvezni vágyó embert egy alakban, egy típusban képviseltette. Grabbe műve gyarlón van kidolgozva, de helyes gondolat az tőle, hogy a tudás vágya megér egy szívében az élvezet vágyával, hogy mindkettő ugyanegy szívnek lehet a szenvedélye.

Madách műve szintén Faust-tragédia. Vagy mi egyéb a Faust-legendá, mint kifejezője annak, hogy az emberisége tudásának és erejének szűk körében örökké túl vágyik menni, a tudás legmélyebb titkaiba akar behatolni, hogy teleteljen adjanak neki azokra a kérdésekre, melyek tolyton folyvást ajkaira tolnának. Ebben a tárgyban él és jagong minden korok és népek nagy fájdalma; azért halhatatlan, kimeríthetetlen. Minden mélyebben érző és gondolkodó ember életének

megvan a maga Faust-korszaka, saját tehetségeinek tragikus bevallása, kétérdése és lelki harcza, pillanatja, midőn kétségbeesetten kérdi: nem tudok semmit? sohasem fogunk tudni semmit?

Igy fogta föl Madách a Faust-tragédiát. De ő nem a német tudós, hanem a dolgok kezdetén, a paradicsom kezdi. Nála már az első ember Faust, ki mitán a tiltott gyümölcsből evett, keserűen kiált föl: „Hol hát az ígért eredmény? Csak bonolytatott a rejtély, mely körülvesz!”

III.

Állapodjunk meg itt egy kevésbé, eszmélkedés végett. Wallis, mint láthatók, nagy rokonszenvvel ir Madáchról és a magyar nemzetéről. Constatálnunk kell, hogy e biographikus rajz sok vonásban és gondolatlan egyesíti Berczy Károlynak Madách felett tartott emlékbeszédével. Egy és más Gregussnak annak idején a Kisfaludy-társaság gyűlésén tartott relatiójára emlékeztet. Ez egyáltalán nem akar gáncsoskodás lenni; mert hiszen valahonnan csak kellett merítenie a holland irónéknak életrajzi adatokat. De minden magyar olvasót kell hogy megeljen és megindítson az a nemes rokonszenv, az az ideális lelkesültség, melyet Wallis a magyar nemzet iránt érez, „für die grosse und edle Nation”, mint Humboldt Sándor Magyarhon államalkotó népét nevezi. A rajz sokkal terjedelmesebb (egy nyomtatott iv), hogy sem az egészet fordíthattam volna le. De azt hiszem, még gyarló kivonatomban is lükett valami abból az enthusiasmból, mely az eredetinek oly kiváló diszére válik.

Az életrajz arról is tanúskodik, hogy Wallis járatos a magyar irodalomban. Ismeri Kőleseyt, kitől azt a verset idézi: „Még bűnhődött már e nép a múltat és jövendőt”; Petőfi-től citalva van a „Talpra magyar”, és „A Kárpátoktól le az al Dunáig egy bősé üvöltés, egy vad zivatar” kezdetű költemény néhány sora; említi és idézi Tompa allegóriáját: „A madár fához”, Arany János „Őszszel” és „A walesi bárók” című költeményeit. Ismeri ama hírhedt császár-üdvözlő költemény történetét. Mindezeket pedig nem találta meg Berczynél vagy Gregussnál. S mindezek tanúskodhatnak a mellett, hogy a holland nő kiválóan kedveli a magyar hazafias lyrát. Eltilti ezentúl az osztrák politikát, mely Magyarországgal mindig úgy bán, mint egy provinciával, és szánakozó pillanatot vet a németekre, kiknek hazatársaságával a magyarok lángoló hazaszeretete oly éles ellentétben áll.

E rák nézve oly bizelgő vonások mellett az életrajz önmagában véve is kitünő eredetiség nélkül egyáltalán nem szűkölködő munka. S míg ez az irónó kiváló tehetséggel tesz tanúságot, addig az irántunk tanúsított rokonszenv Wallist egy kicsiny, de szabadságszerető nép lelkes leányának tünteti föl, ki minden tiszteletünk és rokonszenvünkre méltó.

Az életrajzot kívüli a bevezetés még két részt foglal magában, t. i. a nagy költemény rövid tartalom-kivonatát s aztán

— **Különös végrendelet.** Párisban egy zsongoráságról hírhedt gazdag háztulajdonos házában hatodik emeleti padlásoszobájában nyolcvan éves korában felakasztotta magát. Nagy volt a házmeister öröme, mikor gazdáját ebben a pozícióban találta, mert életben nagyon rosszul bánt vele. A harpon azonban kárpótlói akarván a házmeister a sok szekatúrért, hátrahagyott végrendeletében neki hagyta arczepét és a kötelet, melyen magát felakasztotta.

— **A közigazgatási bizottság.** f. h. 5-én tartá rendes havi ülését Szapary István gróf főispán elnöke alatt. A szakreferensek jelentéseiből a következő adatokat emeljük ki: A f. év első negyedére előirt 106,902 frt 13 1/2 kr. egyenes adóból a múlt hó végéig 48,230 frt 17 kr. folyt be, a f. évi negyedik hátralek tehát 58,671 frt 96 1/2 kr. Az árvapénztár Márczius havi bevételre a Febr. havi pénztámaradványt együtt 30,880 frt 21 kr., kiadása pedig 29,987 frt 33 kr., pénztámaradvány Márczius hó végén 842 frt 88 kr. A gyámhatóság felügyelete alatt álló gyámoltak és gondnokok létszáma Márczius hó végén 1803 volt. A bírón vizsgálati bizottság jelentéséből felemlítendő, hogy a kir. ügyesség fogházában 12 vizsgálati, 138 jogerősen és 20 még nem jogerősen elítelt, összesen tehát 172 fogoly van elhelyezve, s ily tekintélyes létszám befogadására a fogház szűkeket bizonyult. A bírón vizsgálati bizottság hangfolytatta, hogy a fogház már rég kibővítendő lett volna, ez egyike a legégetőbb szükségleteknek és valóban szomorú jelenség az is, hogy a létszám azért szaporodik így fel, mert a szabadságvesztés büntetés nem úgy hajtatik végre, mint azt a törvény rendel; mert azok kik börtönre és tegyházra vannak ítélve, nem állhatnak ki büntetésüket az ügyességi fogházban, hanem tegyházban, vagy kerületi börtönökben volnának elhelyezendők, hol a magán elzárás és a fogház-rendtartás szigorúan alkalmazható volna. E tárgyban ezen ahornais állapot megszüntetése végett az igazságügyminiszteriumhoz felterjesztés intéztetett. — A városi főpénztár forgalmát illetőleg a háztartási alap bevételre volt a múlt hónap 98,612 frt 47 kr., kiadása 96,500 frt 8 kr., az iskola-ár bevételre 7189 frt 9 kr., kiadása 6707 frt 65 kr. A közegészség felvilágosító volt. A közbiztonság sem esik kitógas alá, mert a személybiztonság a múlt hónap csak egy esetben, a vagyonbiztonság pedig 3 kisebb rendű lopással zavartató meg.

— **A tankötelesek iskolalátogatása** tárgyában hiába alkalmaztatik a közoktatási törvény szigorú, az iskolamulatók száma nem igen akar apadni. Így a múlt havi igazolatlan iskolamulatók száma is 139 tankötelese jelentetett be a népiskolai igazgatóság által a szülők megbírságolása végett, ezek közül 81 a városi iskolákra, 58 pedig a puszta iskolákra esik. Ideje volna már egyszer, hogy a szülők és gyámok felelősségének a tudatlanság mámorából és kénszer nélkül ragadnak meg a gyermek-nevelés azon eszközeit, a melyekre városunk közönsége és a kulturális célok érdekében küzdő egyesületek ezeket áldoznak. Bizony szegénye korunknak, hogy még ebben a felvilágosultnak nevezett században is ismételt és fokozatos bírsággal kell kikényszeríteni a hatóságok, hogy a szülők gyermekeiknek elemi ismereteket szerezzenek. Népszószóló, a nép jólétét nyelvközi viselő buzgó apostolok, e téren kellene ám az érdekkerteskedés helyett a felvilágosodás szövevényét lobogtatni.

— **Kötelező hadi biztosítás.** Az osztrák biztosítási hivatal akcióit kezdeményezett abban az irányban, hogy úgy az osztrák, mint az Ausztriában működő idegen biztosító-társulatok általánosítsák a kötelező-leszere néve a háború esetére való biztosítást. Ez az akció eddig még nem vezetett eredményre. Németországban a biztosító-társaságok saját kezdeményezésükből általánosítják a hadi biztosítást. Így a góthai biztosító bank kijelentette, hogy minden díjpótlék nélkül érvényesnek ismeri el a hadkötelesek biztosítását háború esetére. E példát követte a stuttgarti biztosító-intézet is. E két intézet eljárása a nagyobb részvény-társulati biztosító-intézeteket is arra készteti Németországban, hogy hasonló kedvezményeket nyújtsanak a feleknek. Nálunk azonban a nagy tantiemekhez szokott részvényesek nem engedik meg, hogy az illető biztosító-társulatok igazgatóságát feleik ily fontos és vitális érdekével törőjenek.

A közönség köréből. *)

Megnyugtató, mindazon igen tisztelt barátim, rokonim- és ismerősimnek, kik a Czelder-féle fegyelmi ügy végtérnyalásán, folyó hó 12-én jelen voltak s ott — majd előbb, a „Tasztveréség” ez évi 13-ik számában közölt, Czeldernek személyemet sértő és gyalogzó védelmében, ellenem használt sértő

*) E rovart alatt közlötékért nem vállal felelősséget a Szerk.

nyilatkozatokat hallották, illetve olvasták: van szerencsém kijelenteni, hogy míg azokat e helyen is aljas rágalmaknak nyilvánítottam, másfelől Czelder ellen ez ügyben úgy az egyházi, mint a világi hatóság előtt megmettem tenyitő feljelentésemet.

Kecskemét, 1888. április 18.

Nagy Lajos,
ev. ref. s. lelkész.

GAZDASÁG.

Mivélési utasítás a „legkorábbi székely tengeri” termeléséhez.

A „Legkorábbi székely tengeri” fejlődése, beérés tekintetében, nagyon gyors, és szemel mégis azelőtt; épen ezért maga a növény kisebb méretekre nő; gyökérzete nem hatol mélyen a talajba; szára alacsony; levélzete kevésbé dús. Ezen tulajdonságain alapszik, hogy a mivélési iránt a többi tengeri fajtól némileg eltérő igényei vannak. Ugyanis, minthogy a szár nem nő magasra, és a levélzet nem dús; más fajokhoz hasonló gyér mivélés mellett a talajt nem árnyékolja be eléggé, minek következtében ez, a nyári meleg évszakban, hamar kiszárad s ekkor a mélyre nem ható gyökérzet nem kapván elég tápanyagot, a csövek kiesinyek maradnának.

Fennebbieken alapszik a „székely tengeri” helyes mivélési módja, mint vázlatosan a következőkben foglalok össze.

1. Az ültetés vagy vetés ideje. Hideg égalt alatt, hol a nyári aszálytól nem félhetünk, de igen gyakoriak a tavaszi utófagyok; be kell várni a talaj kellő kimelegedését. Itt legelőszerebb az April 15 — Május 15 közötti vetés; de ha megkéstünk a mezei munkálat, vethetjük egész Június közepéig is.

Meleg égalt alatt lehető korán kell vetni, mielőtt az idő és talaj engedik, hogy a torró kánikulai napok bekövetkezése előtt a csövek teljesen kifejlődjenek.

2. Az ültetés vagy vetés sűrűsége. A „székely tengeri” feltételeül szükséges sokkal sűrűbben mivélni, mint más tengeri fajokat, hogy így a kellő beárnyékolás elértesse, a talaj nyírka a csövek fejlődése idején ne száradjon ki igen hamar. Legelőszerebb, ha soronként 12-15 sor, mint a sorokbani távolság 35 centiméter. A szört vetést is úgy kell intézni, hogy az egyes szárnak egymástól való távolsága, minden irányban, lehetőségig 35 c-meternyi legyen.

3. Az elvetett tengeri hosszabban fogasolendő és keresztben lehengerzendő.

4. Midőn a tengeri legnagyobb része kikelt, ha a talaj nem tapadó lágy, meg kell fogasolni.

5. Kapálás. Mielőtt a tengeri 10—12 cm. magas, azonnal kapálni kell, semmit sem figyelve arra, hogy a talaj lágy-e, vagy kemény. A lágy talajon való kapálás sem olyan káros, mint a késői kapálás. A második kapálás az első után 20—25 nap múlva eszközözendő s ezt, ha csak lehetséges, száraz talajon végezzük. Ekkor minden fészekben csak egy szárat hagyunk, de az oldalhajtásokat nem távolítjuk el, mert ezek is, kisebb ugyan, de kifejlett csöveket fognak hozni. Harmadik kapálásra nincs szükség, mert ezen kiadás nem fizeti ki magát. Legfőbb ott alkalmazandó, hol a talaj nagyon gyomhajtó, vagy ha a talaj erős zápor vagy víz-ár nagyon megkérgeztette.

6. Töltögetés teljesen mellőzendő, mert tapasztalatok szerint nemcsak indokolatlan munkatöbbletet s így több kiadást okoz, hanem káros is, a mennyiben a töltögetett tengeri az aszály, szelek és rovaroktól sokkal többet szenved, mint a laposan mivelt.

A második pont szerint okvetlen szükséges sürű mivélés a lókapa alkalmazását kizárja ugyan, de ez épen nem káros körülmény, mert a lókával elér, látszólag olcsóbb mivélés, tényleg nagyon is drága mivélés; a mennyiben tökéletlen munkát szolgáltatva, sokkal kisebb hozamot eredményez. Ha azonban a kézi kapáláshoz szükséges munkaerő hiánya miatt okvetlen lókapat kell alkalmaznunk, ezen esetben a székely tengerinél azt ajánlom, hogy a sorok irányba keletről nyugatra vonljon, s a lehető legkisebb sortávolság mellett a sorokbani távolság csak 25—30 c-t meternyi legyen. Ezzel legalább annyit elérünk, hogy a nap a sorokat oldalban találva, valamivel több árnyékot lesz. De a hozam mennyisége ez esetben sem fogja megközelíteni azt, a melyet a minden irányban 35 cm. sürű vetéssel nyerhetünk. Mert ismételt hangsúlyozom, hogy a székely tengeri okszéri mivélésének Alphája asürű vetés és korai első kapálás.

A főnebbiek figyelemben tartása mellett a „székely tengeri” mindig igazolni fogja azon rendkívül gyors és nagy elterjedtséget, melyet az országos kiállítás bíráló bizottsága is méltányolt, midőn engem a tengeri meghonosításáért és kivitelképességéért kitüntetett; és a melynek eszközlése

igénytelen gazdasági működésben egyik legnagyobb örömetet képezi.

Szombathely, u. p. Székely-Udvarhely.

Szent-Királyi Árpád.

ÜZLET.

Piaci árjegyzők.

Április 20.

Tízta búta métermánságon	6.30 król	6.40 krig.
Készlet	5.30	5.40
Új	5.40	5.50
Arpa	5.60	5.70
Zsolt	5.20	5.30
Tengeri kecskeméti mm.	6.—	6.10
Köles	7.—	7.20
Krumpli	1.80	2.—
Szenna	2.—	2.30
Szalma	1.—	1.10
Szaloma kg.	—	—

Kimutatás a kecskeméti kereskedelmi ipari telintezet és népbank márc. havi forgalmáról.

Bevétel:		
Pénztárállás febr. hó 29-én	39,086	frt. 26 kr.
Váltó visszafizetésekből	248,541	94
Folyószámlák után	139,505	99
Teletvénnyek után	105,720	03
Osztrák-magyar-bank bpesti főintézetnek képviselete után	30,027	80
Kamatok után	5,928	99
Díjak	378	95
Keskedelmi kamatok	85	87
Átrási díjak	2	—
Nyugdíj-alap után	17	51
Elhelyezett tőke visszafizetés	27,668	07
Földbírtok haszonbérjöveldeme	232	50
	597,195	frt. 91 kr.
Kiadás:		
Váltó leszámolásra	252,769	frt. 71 kr.
Váltószámlákra	167,488	18
Teletvénnyekre	91,959	90
Tőkeelhelyezés	15,000	—
Időküti kamatok:		
a) Teletvénnyekre	954	04
b) Folyószámlákra	300	88
Üzleti költségekre	12	—
Elnöki tiszteletdíj és tiszt. fizetés	474	99
Nyugdíjak	58	33
Ingatlanok vételére	6,880	80
Osztrákra	—	—
Allami és közési adóra	—	—
Allami illetékek a folyószámlák kifizetett kamataira	—	—
Osztrák-magyar-bank bpesti főintézetnek képviseletére	34,932	24
	570,831	frt. 07 kr.
Pénztárállás 1888. márc. 31-én.	26,364	frt. 84 kr.
Miltényi, könyvelő.	597,195	frt. 91 kr.

Újabb árverési hirdetemény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a kecskeméti takarékpénztár-egyesület, s az elrendelt esztalokozás tárgyán Kerkosz György és Jemel József végrehajtatók **Török Erzsébetnek** Selyem Antalné adósság-végrehajtást szorvevő ellen 250 frt, illetve 100 frt és 100 frt tőke s jár. iránt folyamatosan lévő végrehajtási ügyében a kecskeméti 2154. sz. tjkében 2456. rsz. a. foglalt s végrehajtást szorvevő iránt, időközben azonban már Péli Mária és Péli Magdolna tulajdonába átment házbirtok tartozásaival együtt 2400 frt kiküldési árban, — tekintve, hogy a korábbi árverés a 23/1888. sz. végzés értelmében sikertelen maradt, — Jemel József esztalokozott végrehajtató kérelmére az 1881. évi 60. t. sz. 176. §-ra hivatkozással az 1888. évi **Június hó 22-iké** napján a. e. 9 órákor, mint újabb egyetlen határidőben, a kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésben a 4716/1887. sz. a. már megállapított, s a hivatalos órák alatt e telekkönyvi hatóságnál, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett a kiküldési árban alul is eladottai fog.

Venni szándékozók tartoznak a kiküldési árul szolgáló becser 10%-át közpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeikhez bántapénzzel előre letenni.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1888. April 3-án.

Bogoss Andre,

kir. törvénzi bíró,

85 (1—1)

Friss töltésű ásványos gyógyvizek.

A tavaszi időnyre közvetlenül a forrástól rendelt, és szak-szerűen kezelt legnevezetesebb bel- és külföldi

gyógyvizeimet

— az időnyen át folyton megújított friss töltésben — batorokodom a t. ez. közönség figyelmébe ajánlani.

KATONA ZSIGMOND,

gyógyszerész.

87 (0—1)

Árverési hirdetemény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a kecskeméti város közönsége végrehajtatók **Kalász József** mint k. e. t. gyámja ellen 241 frt 72 kr. korbász adósság-végrehajtást szorvevő iránt folyamatosan lévő végrehajtási ügyében a kecskeméti 3503. sz. tjkében 3857. rsz. a. foglalt, felszerelésben nevezett végrehajtást szorvevő, magát felszerelésben pedig kiskori Kálmán József nevű álló, az 1881. évi 136. §. c. pontja értelmében azonban egészen elvárandóan házbirtok tartozásai-
val 1200 frt kiküldési árban az 1888. évi **Június**

86 (1—1)

Sertészvári jelentése az első magyar sertésüzemlő és kölcsönös-
legész részvénytársulatnak.

Budapest-Kőbánya, április 20.

Heti átlagárak: magyar val. árú 240—320 kg. nehé 54—55 1/2 kr., 180—240 kg. nehé 51—53 kr., óreg 300 kg. nehé 51—52 kr.; vidéki sertés 51—52 kr. Transziban: szerbiai 48 1/2—52 kr., romániai — kr.

Éledegy árak: Kukorica új 6.35 kr., árpa 6.— kr. Helyi állomány: április 20. maradi 93,360 db.

Felölös szerkesztő: **HABINA JÁNOS.**

NYILTÉR.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitűnő hatásának bizonyult köhögéssel,
gögebjaknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

MATTONI ERZSÉBETI SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely Budapestben (Budán.)
Idény Május 1-től Szeptember 30-ig.

A gyógyhely forrásai ajánlhatók: a belek bántalmánál, alhasi és általános verőbősnél, majbajoknál, aranyernél, túlságos elhízásnál, kösznyel és női bajoknál.
Rendelő orvos dr. BRUCK J. (vígadó-tér 1. sz.)
Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.
Pontos közlekedés a társasokhoz, reggeli 5 órától kezdve. Allosimái hely: Ferenecz-József-tér, a régi Lloyd-épület közelében.

(10—2) Tulajdonos: **Mattoni Henrik.**

Pénztézetek és malmok részvényei

eladását és vételét közvetíti alulirott.
Jelenleg van eladó:

8 db József-gőzmalom részvény.

Keresetük vételre:

- 15 db Félégházi Keresk. és Népbanki,
- 2 „ Kecskeméti takarékpénztári,
- 10 „ Közponiti takarékpénztári,
- 3 „ Kereskedelmi ipar-hitelintezet és népbanki,
- 5 „ Sertészvári gőzmalom részvény.

Kaphatók továbbá különféle sorsjegyek részletfizetésre.

BLEYER ADOLF.

II. tized, Széchenyi-útea 2. sz.

Ugyanitt kapható mindenféle sorsjegy részletfizetésre.

I. (27—9)

85 (1—1)

